

Και πετιέται τὸ πουλί μου στὸν μπαξέ και μοῦ κόφτει και μοῦ φέρνει — ἓνα πεφκόκλαδο.

Ἔνα πεφκόκλαδο! Ἔνα κλαδί ἀπὸ τᾶγιο τὸ δέντρο πού ἦ Μυρριάνα τᾶγαποῦσε...

Χρυσό μου ἐσύ, πῶς τὸ κατάλαβες ἢ ἂ δὲν τὸ κατάλαβες πῶς τᾶκαμες; Πῶς μοῦ τᾶδωσες τὸ κλαδί ἐκεῖνο;

Μήπως ἀπὸ τοὺς πεθαμμένους στοὺς ζωντανούς, ἀπὸ τῆς παρθένες τῆς ἄγνης στὰ παιδάκια τᾶγνά, ἢ πάρχουνε ἄγνωστα κι ἄφαντα φάδια πού συνδέονουνε τῆς ψυχῆς;

Ἦ μήπως εἶναι τίποτις ἄλλο;

Ναί, ἄγιο τὸ σύβολο τοῦ πέγκου, Μαρία — Ἐλένη, τοῦ πέγκου πού στὸ χεράκι σου τὸ κρατεῖς.

Καθισμένη ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὰ πέγκα, ἢ Μυρριάνα μὲ τὴ μυρωδιά τους συνέσμιγε· ὅ τι ὠραίο και γενναῖο κι ἁρμονικό και θεῖο και μοναδικό εἶχε τὸ μοναδικό της τὸ εἶναι.

Δὲν πεθαίνουνε τὰ ὠραία, τὰ γενναῖα, τὰ μοναδικά, μνήσκει αἰώνια ἢ μυρωδιά τους, και σὲ κάθε γενιά βγαίνει μιὰ ψυχὴ πού τὴν πήρε ἀπὸ μιὰ ψυχὴ προτερινή της, γιὰ νὰ τὴ μεταδώσῃ κατέπι, ἄσθηστη ἀνάστα τοῦ καλοῦ, σὲ καμιὰν ἄλλη ψυχῆ.

27 τοῦ Σταβροῦ, 1911.

Θ'

ΠΕΝΤΑΣΤΙΧΟ

Θὰ πάω σιγανὰ κι ἀβῆρωστημένα
 Στὸν τάφο σου μιὰ μέρα νάκκουμπήσω.
 Λυὸ λόγια μοναχὰ θὰ ψιθυρίσω
 —Καιρός, πολὺς καιρός πού δὲ σὲ εἶδα!—
 Και λέγοντα: ἀπὸ τὴ ξεψυχῆσω.

21 τοῦ Φλεβάρη, 1909.

ΨΥΧΑΡΗΣ

ΤΟ ΑΓΑΛΜΑ ΤΗΣ ΕΛΙΣΑΒΕΤ

(Στὸ TERRILET)

Ἀξέχουστη βασίλισσα, ὄνειροαλέχτρι,
 Τὸ χέρι τὸ ἄτεχνο πού καταπιπίστηκε
 Μὲ τὴ δική σου τὴν ἀσύγκριτη μορφῆ
 Ἔνα κομάτι μίρμαρο νὰ ζωντανένη,

Καθόλου φαίνεται πῶς δὲ στοχάστηκε
 Τί τρομερότερη σοῦ ἄνοιγε πληγῆ
 Ἄπ' τοῦ φονιά σου μὲ τὴ σκοτισμένη σκέψη,
 Αὐτοκρατόρισα ἰδανικογυρεύτρα,

Lausanne

X. ΝΟΥΜΑΣ

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΔΡΙΟ (*)

83

Τὰ ποιήματα πού εἶν' ἐμπνευσμένα ἀπὸ τὰ γεγονότα τῆς ἡμέρας. Φτάνει νὰ εἶναι ἀπὸ ποιητῆ· κ' ἔχουνε τὸ χαραχτήρα τοῦ ἀσάλευτου, τοῦ παντοπινοῦ. Κ' ὕστερ' ἀπὸ καιροῦς και χρόνια μποροῦν νὰ προσεγγίσουν τὴν ἐντύπωση πού μᾶς προσενοῦν τὰ μεγάλα ἱστορικά θέματα, δετὰν ὁ ποιητῆς τὰ καταπιάνεται. Διαβάστε στὸ Μαρκορά «Τὸν ἐρχομὸ τοῦ Γεωργίου Α'» και τὸ «Βασιλικὸ ὕμνο.»

83

Μπορεῖ νὰ μοῦ παρατηρήσουν πῶς πολλὲς φορές, μάλιστα στίς κριτικές μου δοκιμῆς, δὲ φαίνουμαι τελειωτικὰ πληροφωρημένος γιὰ ὅσα ὑποστηρίζω. Τὰ μαρτυρικά μου δὲν εἶναι βλασανισμένα καθὼς πρέπει. Μπορεῖ. Μὰ ἐγὼ δὲν εἶμαι φιλόσοφος, δὲν εἶμαι κριτικός. Ἐγὼ εἶμαι λόγια. Ἄν τὰ λόγια μου φέρουνε κανένα γιὰ νὰ φιλοσοφήσῃ, ἢ τοῦ ξυπνᾶν τὴν κρίση, ἢ τοῦ φυτρώνουνε στοχασμούς, ἢ σπέρνουν κάτι, μὲ φτάνει. Ἐπειτα και τί στὸν κόσμο τοῦτο, πρόσωπο, ἀντικείμενο, ζήτημα, στέκεται γερὰ στὰ πόδια του; Και γιὰ τί μπορεῖ νὰ ποῦμε πῶς κριθῆκε τελειωτικὰ;

84

Γιατ' εἶμαι σκεπτικιστῆς, ἂς ποῦμε, κι ἀπορῶ κι ἀπιστῶ και ρωτῶ, γι' αὐτὸ κ' ἐκεῖνα πού μὲ πείθουν πῶς εἶναι ἀλήθειες, ἔχω διάθεσι, νὰ τὰ κηρύξω και νὰ τὰ διαλαλήσω, φανατισμένα, στὰ τετραπέρατα. Ὅσα πιστεύω ὁ ἀπιστος, τὰ πιστεύω χίλιες φορές πιὸ πολὺ ἀπὸ ἄλλους, εὐκολόπιστους. Παράδειγμα τὸ γλωσσικό μας τὸ ζήτημα.

85

Ἡ γλώσσα κάποιων ἐφημερίδων. Στὴν ἴδια τὴ γραμμῆ ζευγαρωτὰ οἱ πιὸ ἀχώνευτες ἑλληγικοῦρες μὲ τὰ ὁμότερα τῆς ξενομανίας ἀλαμπουρνέζικα. Καμὰ φροντίδα λογικῆς και μουσικῆς· δηλαδὴ τέχνης. Κι ὁ δημοσιογράφος τεχνίτης εἶναι τοῦ λόγου, στὸ εἶδος του. Κι αὐτὸ τὸ λένε φυσικότητα κι ἀλήθεια. Κολοκίθια. Δὲν μποροῦνε νὰ κυβερνήσουν τρεῖς γραμμῆς ἀπὸ τὴ γλώσσα τους, και θέλουνε νὰ κυβερνήσουν τὴν κοινὴ γνώμη.

(*) Κοιτάξτε ἀριθ. 341, 354, 368, 375, 387 και 448.